

Svar på interpellation (2009:1) från Ann Mari Engel (V) om konstnärernas villkor i Stockholm

Ann Mari Engel har ställt följande frågor till mig angående konstnärernas villkor i Stockholm:

- Är det rimligt att denna stora grupp låginkomsttagare förväntas att åt staden skapa en ”kultur i världsklass”?
- Anser du att staden bör verka för att skapa fler arbetstillfällen och bättre försörjningsmöjligheter för stadens ca 10 000 konstnärer?
- I så fall, hur kommer Stockholms stad att verka för att detta ska ske?

Konstnärer av olika slag driver samhället framåt. Deras arbete är grundläggande för det demokratiska samtalet och bidrar till samhällsutveckling. Kulturen är ett verktyg för människors möjlighet till bildning, personlig utveckling och kreativitet. Därför är kulturens villkor och möjligheter avgörande för samhällets utveckling. Ett självständigt och levande kulturliv är en nödvändig del av en huvudstad.

Men konstnärernas arbetsmarknad har hamnat efter. Som interpellanten skriver, arbetar och verkar många konstnärer under dåliga ekonomiska villkor. Detta är problematiskt inte bara för konstnärerna själva, utan också för samhället i stort. Att konstnärerna inte får betalt för sitt arbete är en kulturpolitisk skandal som fått pågå alldeles för länge.

Majoriteten i kulturnämnden har därför under innevarande mandatperiod påbörjat ett omfattande arbete för att förbättra konstnärers och kulturarbetares villkor. Målet är att kultursektorn ska växa: fler kulturutövare, mer publik och större ekonomi. Incitamenten för kulturaktörerna att stärka de egna intäkterna måste bli starkare. Arbetet inleddes med ett uppdrag till kulturförvaltningen sommaren 2007 att presentera förslag på ett antal punkter, vilket man sedan dess har gjort. I 2008 års budget tillfördes det fria kulturlivet 10 mkr från kulturnämnden, vilket är en ökning med ca 20 procent. Dessa medel ligger kvar i årets budget. I det samlade paketet ingår följande punkter:

Konstnärer ska få betalt

Till att börja med har kulturnämnden beslutat att konstnärer som anlitas av stadens institutioner ska få skäligt betalt. Stockholms stad ska följa det avtal som KRO och staten har förhandlat fram om ersättningar för utställningsverksamhet. Med detta blir Stockholm den första svenska staden i Sverige att göra ett så tydligt ställningstagande för konstnärerna.

Bonussystem för det fria kulturlivet

Offentliga medel är och ska en viktig del av kulturlivets finansiering. Det behövs dock medel även från annat håll för att sektorn ska kunna växa. Det måste löna sig för kulturverksamheterna att öka sina egna intäkter, exempelvis genom att sälja fler biljetter. Därför har ett bonussystem införts i det fria kulturlivet, där de verksamheter som lyckas öka sina egna intäkter, får en bonus av staden.

Detta innebär ett skifte i synen på de fria kulturverksamheternas intäkter. Tidigare sänktes det offentliga stödet ibland för verksamheter som ökade sina intäkter. Nu höjs det istället, för att stimulera till att öka intäkterna.

Fonden för innovativ kultur

Under 2008 startades också fonden för innovativ kultur, en fond tillika ett resurscentrum för kultur och näringsliv. Fondens uppgift är att fördela medel till nyskapande kulturprojekt som inte så tydligt passar in i stadens ordinarie stödsystem. Detta innebär en helt ny möjlighet för konstnärer att hitta finansiering till sina projekt. Fonden har också till uppgift att hitta samarbeten med näringslivet, dels för att öka det kapital som ska fördelas, dels för att verka som resurscentrum för mötet mellan kultur och näringsliv.

Livecheckar

Inom livemusiken arbetar många till låga eller inga gager. Kulturnämnden har därför fattat beslut om att införa så kallade livecheckar i Stockholms musikliv. Checkarna fungerar så att arrangörer som vill anlita musiker för spelningar får en check att utbetala direkt till musikerna. Detta innebär en helt ny möjlighet till rimlig betalning för musiker som annars ofta spelar till mycket låga gager.

Delfinansiering av EU-projekt och Stockholm på export

Den som har ansökt om EU-stöd till ett projekt vet att det ofta krävs att halva finansieringen kan hittas på annat håll, vilket gör att många inte har råd att ansöka om EU-stöd. Staden kommer nu därför att kunna bidra till medfinansieringen av EU-projekt, genom en förändring av riktlinjerna till kulturstödet. Förändringen innebär också att staden, genom kulturstödet, kan bidra till export av Stockholmskultur, internationella utbyten och gästspel.

Sammanfattningsvis kan man säga att Stockholms stad har tagit problemen på konstnärernas arbetsmarknad på stort allvar. Denna fråga har under mandatperioden varit en av våra mest prioriterade och vi har inlett arbete med ett antal viktiga lösningar. Detta arbete kommer att fortsätta.

Stockholm den 25 mars 2009

Madeleine Sjöstedt (FP)
kultur- och idrottsborgarråd